

РЕШЕНИЕ

№ 3015

гр. София, 04.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в публично заседание на 24.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **1978** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл.211 от Закона за министерство на вътрешните работи (ЗМВР) във вр. с чл.145 – 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на К. М. К., ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] и със съдебен адрес [населено място], [улица], чрез адв. Г. В., срещу Заповед рег. № 513з-152 от 09.01.2023 г. на директора на СДВР, с която на основание чл.194, ал.2, т.1, чл.197, ал.1, т.3, вр. чл.200, ал.1, т.15 ЗМВР му е наложено дисциплинарно наказание „порицание” за срок от шест месеца.

Поддържа се незаконосъобразност на оспорената заповед поради допуснати съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на материалния закон и несъответствие с неговата цел по смисъла на чл.146, т.2-5 АПК. Счита, че дисциплинарнонаказващият орган (ДНО) не правилно е разпоредил извършване на дисциплинарна проверка по чл.205, ал.2 от ЗМВР едновременно против действията на приблизително 26 полицейски служители, заемащи младши изпълнителски длъжности в ОПП-СДВР, което довело до накърняване правото му на защита. Оспорва вмененото му неизпълнение на чл.62, ал.6 от Инструкция № 8121з-749 от 20 октомври 2014 г. за реда и организацията за осъществяване на дейностите по контрол на пътното движение (Инструкция № 8121з-749/2014 г.). Визира наложено със Заповед № 513з-161/09.01.2023 г. на директора на СДВР дисциплинарно наказание на прекия му ръководител старши инспектор Г. Х. – началник на 01 група за извършено от К. нарушение, като счита, че в тази заповед ДНО е приел различна фактическа

обстановка и правна квалификация на вмененото на К. нарушение. Твърди, че стриктно е изпълнил нормативните си задължения при проверката на 24.05.2022 г. на лицето Г. С. чрез използване на радиостанция за отдалечен достъп (РСОД), а изводът на ДНО за допуснатото нарушение бил в несъответствие със ЗДвП и съдържал субективни предположения. Счита, че е изпълнил задълженията си чрез докладване в ОДЧ относно факта, че С. е обявен за „обявен за дискретно наблюдение“ по ШИС, връчил му е призовка и е изготвил докладна записка от 24.05.2022 г. Визира, че за период от около четири месеца близо 20 полицейски служители са спирани за проверка С. като водач на МПС и в никого от тях не е възникнало съмнение в редовността на представеното чуждестранно СУМПС, нито е извършил проверка в АИС „Граничен контрол“. Излага доводи от чл.161, ал.1, т.5 и чл.162 от ЗДвП, които не ограничават ползването на територията на Република България на СУМПС, издадено от Конфедерация Швейцария. Твърди, че представеното му чуждестранно СУМПС било валидно и не е имало видими несъответствия от външна страна, които да събудят съмнение относно неговата истинност или автентичност, още повече, че не притежава специални знания за установяване на истинността на документа. Счита, че визираната проверка в АИС „Граничен контрол“ не би била пълна, а системата EUCARIS-RESPER можело да се извърши справка за валидност на СУМПС, издадени от друга държава-членка на Европейския съюз (ЕС), но не и относно Швейцария, още повече, че към датата на проверката 24.05.2022 г. тази система не била качена на РСОД. Излага подробни съображения за превратно упражняване на власт и за несъответствие на заповедта със законовата цел – не да се санкционира реално извършено дисциплинарно нарушение по ЗМВР, а да се удоетворят публично тиражирани чрез медиите обещания на ръководни органи на МВР за наказания на служителите, които са осъществявали чадър на С.. Претендира се отмяна на заповедта и присъждане на разноски.

Ответникът директор на СДВР оспорва жалбата чрез юрк. Б.. Представя писмени бележки, в които подробно възпроизвежда мотивите на оспорения акт, който счита за законосъобразен – издаден от компетентен орган, в установената форма, при правилно приложение на процесуалните и материалноправни норми. Поддържа, че е извършено вмененото нарушение на чл.62, ал.6 от Инструкция № 8121з-749/2014 г., тъй като служителят е имал законово задължение да провери валидността на СУМПС и данните на водача, вкл. чрез проверка в ОДЧ за криминалистическа регистрация. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, като прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

Със Заповед № 8121з-870/07.07.2022 г. на министъра на вътрешните работи, на основание чл.33, т.9 от ЗМВР, е назначена комисия от Дирекция „Инспекторат“ – МВР с цел извършване на проверка на правомерността на действия на полицейски служители при извършване на проверки, водени преписки и разследвания, свързани с Г. К. С. - извършител на тежко пътно-транспортно произшествие (ПТП) в [населено място], [улица] на 05.07.2022 г.

Установява се от Доклад рег. № 4575р-1768 от 31.08.2022 г. на Дирекция „Инспекторат“ на МВР, че комисията, назначена с МЗ № 8121з-870/07.07.2022 г. е извършила проверка в СДВР и други структури на МВР на правомерността на действията на полицейски служители при извършени проверки, водени преписки и

разследвания, свързани с Г. С. – извършител на тежко пътно-транспортно произшествие (ПТП) В ГР.С., [улица]на 05.07.2022 г., вкл. проверка по сигнал вх.№ 489700-5429/11.07.2022 г. на Фондация „Антикорупционен фонд“ за поставяне на Г. С. в привилегировано положение от полиция и прокуратура. Комисията е извършила справки в автоматизираните информационни системи (АИС) на МВР относно въведени данни на Г. С. за извършени му проверки като водач на МПС от 2014 г., вкл. съставени актове за установяване на административни нарушения (АУАН), издадени електронни фишове, водени досъдебни производства. Комисията е констатирала проверки на Г. С. от служители на МВР, при които не са установени административни нарушения и не е взето отношение, които са описани в доклада. В т.1.8. от доклада е описан процесният случай от 24.05.2022 г., около 18:36 часа, при който жалбоподателят К. К. – младши автоконтрольор от ОПП-СДВР е извършил проверка на Г. С. като водач на лек автомобил с рег. [рег.номер на МПС] и на пътника в него. Според комисията, към момента на проверката С. е бил неспособен водач, която информация била налична в РСОД. Въпреки това К. не е констатирал, че С. е загубил правоспособност по реда на чл.157, ал.4 от ЗДвП и не е възстановил правата си по реда на чл.157, ал.5 от ЗДвП, поради което към момента на проверката бил неспособен водач. Служителят не бил извършил справка в АИС „Граничен контрол“ на лицето, за да установи дали същото е придобило правоспособност в Швейцария, нито е съставил АУАН на водача, с което не е изпълнил изискванията на т.2 от МЗ № 8121з-1229/01.10.2021 г. и задължението си по чл.39, ал.1, т.4 от Инструкция № 8121з-749/2014 г. спрямо водача С. в нарушение на чл.150 от ЗДвП, като С. е допуснат да управлява МПС като неспособен водач.

По-нагоре в доклада е разяснено, че като български гражданин С. може да притежава СУМПС, издадено в Швейцария, в две хипотези: 1. При подмяна на българско свидетелство в хипотезата на чл.151, ал.9 от ЗДвП или 2. Придобиване на правоспособност в Швейцария. В първата хипотеза, статусът на българското СУМПС в РСОД следвало да е „невалиден“, а не „отнет“. За да е налице втората хипотеза, С. следвало да е променил обичайното си местопребиваване (да е живял повече от 185 дни при последните последователни 12 месеца) на територията на Швейцария, което се проверява чрез справка в АИС „Граничен контрол“. Комисията е достигнала до извод, че служителят не е съставил АУАН на водача и същият е допуснат да управлява МПС като неспособен водач в нарушение на чл.150 от ЗДвП. Изложеното е квалифицирано като нарушение на чл.194, ал.2, т.1-2 от ЗМВР, чието установяване е от компетентността на директора на СДВР като ДНО по чл.204, т.3 от ЗМВР.

В докладна записка рег. №4575р-2070 от 03.10.2022 г. на директора на дирекция „Инспекторат“ – МВР до министъра на вътрешните работи е извършен обстоен анализ на съдържанието на Доклад рег. № 4575р-1768 от 31.08.2022 г. на Дирекция „Инспекторат“ на МВР. Относно действията на полицейски служители, при които не са установени нарушения от страна на С. като проверяван водач и не е взето отношение. Посочено е в документа, че проверяващата комисия не констатира данни за умисъл при осъществяване на неправомерните действия от служителите, като счита, че причините за допуснатите нарушения са недоброто познаване и прилагане на ЗДвП, ЗАНН, подзаконовите нормативни актове и вътрешно-ведоствената нормативна уредба, като с достатъчна степен на категоричност може да се предположи, че допуснатите нарушения са следствие на занижен, на практика

липсващ контрол, от страна на съответните ръководители. Касаело се за еднотипни нарушения, допуснати от служители на ОПП – СДВР за сравнително дълъг период от време – повече от шест месеца. Контролът в тези случаи бил реално осъществим – всички данни били въведени в АИС АНД и с минимални усилия от страна на ръководителите можело да се изяснят, както същността на пропуските, така и да се предвидят мерки, чрез които тези пропуски при осъществяване на пътния контрол и правоприлагането да се преустановят и да не се допускат в бъдеще.

Със Заповед № 513з-8231 от 26.09.2022 г. на директора на СДВР на основание чл.205, ал.2 ЗМВР е разпоредена проверка на данните, посочени в Доклад рег. № 4575р-1768 от 31.08.2022 г. на Дирекция „Инспекторат“ на МВР. В т.4 от заповедта от 26.09.2022 г. е описано поведението на К. К. – служител на ОПП-СДВР при проверката на 24.05.2022 г., в 18:36 часа, на лицето Г. С., като е посочено, че са налице предварителни данни за извършено нарушение на служебната дисциплина по смисъла на чл.194, ал.2, т.1, предложение 2-ро, алт.1-ва от ЗМВР – неизпълнение на заповеди на министъра на вътрешните работи. С раздел IV от заповедта проверката е възложена на комисия, която да запознае уличените служители със заповедта, да разясни правата им по чл.205, ал.3 и чл.207, ал.8 от ЗМВР и да изготви писмена справка за резултатите от проверката. К. К. е запознат със заповедта от 26.09.2022 г. на 06.10.2022 г.

Изготвена е справка рег. № 513р-113835 от 21.11.2022 г. на дисциплинарно-разследващата комисия, назначена със Заповед № 513з-8231 от 26.09.2022 г. на директора на СДВР. Според т.4, стр.3-4 от справката, на 24.05.2022 г., в 18:36 часа, на [улица], в [населено място], младши автоконтрольор К. К. от ОПП-СДВР извършил проверка на Г.С. като водач на лек автомобил рег. [рег.номер на МПС] и на пътника в него. Проверката била извършена чрез РСОД и ОДЧ при ОПП-СДВР, при което К. установил, че С. е обявен за „дискретно наблюдение“. По разпореждане на ОДЧ на С. била връчена призовка за явяване на 31.05.2022 г. в 03 РУ-СДВР. По твърдения на служителя, при проверката на въпросния автомобил не са установени нарушения от страна на водача на ЗДвП, поради което К. не предприел действия по санкционирането му. По случая изготвил докладна от 24.05.2022 г.

По-нататък е посочено в справката, че към момента на проверката Г. С. е с отнето СУМПС и същият е правоспособен водач на МПС. Тази информация е налична в РСОД. Въпреки това К. К. не е констатирал, че С. е загубил придобитата правоспособност да управлява МПС по реда на чл.157, ал.4 от ЗДвП и не е възстановил правата си по реда на чл.157, ал.5 от ЗДвП, поради което към момента на проверката е правоспособен водач на МПС. Служителят не е извършил справка в АИС „Граничен контрол“ на лицето, с оглед установяване налице ли е условието за придобиване на правоспособност в Конфедерация Швейцария. Служителят не е съставил АУАН на водача, с което не е изпълнил изискванията на т.2 от МЗ № 8121з-1229/01.10.2021 г. и задължението си по чл.39, ал.4, т.1 от Инструкция № 8121з-749/2014 г. спрямо Г. С., при което, в нарушение на чл.150 ЗДвП, същият е допуснат да управлява МПС като правоспособен водач. Така описаните факти са квалифицирани като предварителни данни за извършени от м.инспектор К. К. нарушения на служебната дисциплина по смисъла на чл.194, ал.2, т.1, предл.второ, алт. първа от ЗМВР „неизпълнение на заповеди на министъра на вътрешните работи“ и т.2 „неизпълнение на служебни задължения по ЗМВР“.

В т.4, стр.189 от справка рег. № 513р-113835 от 21.11.2022 г. комисията е формирала извод, че К. К. не е констатирал, че С. е загубил придобитата правоспособност да

управлява МПС по реда на чл.157, ал.4 от ЗДвП и не е възстановил правата си по реда на чл.157, ал.5 от ЗДвП, поради което към момента на проверката е неспособен водач на МПС. Служителят не е извършил справка в АИС „Граничен контрол“ на лицето, с оглед установяване дали е условието за придобиване на правоспособност в Конфедерация Швейцария. В случая, проверяваното лице е криминално проявено, с отнето СУМПС още на 22.09.2009 г. и правоспособността му не е възстановена по реда на чл.157, ал.5 от ЗДвП. Наличието на тези данни и представянето на чуждестранно СУМПС е следвало да събуди подозрение у полицейския служител и същият да положи необходимите усилия, за да изясни всички факти и обстоятелства с оглед изпълнението на служебните си задължения и реализирането на проверката в цялост. При наличие на тези първоначални данни и при положение, че служителят е разполагал с възможността и с достъпа до информация за задграничните пътувания на водача, за него е било възможно и задължително да провери редовността на представеното му чуждестранно СУМПС. Същото е с дата на издаване 15.06.2021 г., а видно от писмо рег. № 513р-102656 от 20.10.2022 г. по описа на СДВР, съдържащо справка за задграничните пътувания на Г. К. С. за периода от 15.04.2021 г. до 05.07.2022 г., същият считано от 15.04.2021 г. до датата на издаване на швейцарското свидетелство за управление на МПС – 15.06.2021 г. няма регистрирани излизания извън територията на Република България. Това обстоятелство следвало да породи съмнение у проверяващия служител относно валидността и редовността на представения от водача документ за правоуправление и той да предприеме последващи действия по компетентност. Дори и да се приеме, че справка за задграничните пътувания на Г. К. С. е възможно да не е изчерпателна, то служителят е могъл да изготви докладна записка за извършване на последваща проверка или да бъде потърсено съдействието на дежурна оперативна група, която да проведе необходимите процесуални действия по установяване истинността на представеното СУМПС. Липсата на каквото и да е поведение от страна на служителя на МВР в насока установяване истинността на представеното чуждестранно СУМПС правела извършената проверка до голяма степен формална, направена без изясняване на всички данни и обстоятелства по случая. Така описаното поведение било в нарушение на чл.62, ал.6 от Инструкция № 8121з-749 от 20.10.2014 г. за реда и организацията за осъществяване на дейностите по контрол на пътното движение. В случая, не било изпълнено задължението за извършване на проверка за валидността на СУМПС, като в тази насока не били приети никакви действия и не били извършени съответните справки. Проверката на данните за водача, съпоставката им с криминалистическите му регистрации, отнетата правоспособност и извършването на справка за задгранични пътувания би имала за резултат надлежно изпълнение на вмененото от инструкцията задължение и пълноценна реализация на проверка на свидетелството за управление, което би имало за резултат констатиране на неистинността на представения документ, както и последващо преустановяване на нарушението по ЗДвП на водача. Предвид нереализирането на полицейските правомощия в пълнота, този дължим резултат е останал нереализиран, като на още по-силно основание не му е потърсена съответната наказателна отговорност във връзка с неистинското СУМПС. Така описаните факти и обстоятелства са квалифицирани като нарушение на служебната дисциплина по смисъла на чл.194, ал.2, т.1 ЗМВР, за което съгласно чл.200, ал.1, т.15 ЗМВР следва да се наложи наказание „порицание“ за срок от 6 месеца, в какъвто смисъл е предложението

на дисциплинарно-наказващата комисия.

Издадена е оспорената Заповед рег. № 513з-152 от 09.01.2023 г. на директора на СДВР, с която на служителя на основание чл.194, ал.2, т.1, чл.197, ал.1, т.3, вр. чл.200, ал.1, т.15 ЗМВР е наложено дисциплинарно наказание „порицание“ за срок от шест месеца. ДНО е възприел изцяло описаната в справка рег. № 513р-113835 от 21.11.2022 г. фактическа обстановка с допълнението, че служителят е следвало да предприеме действия по компетентност и да извърши необходимите справки, вкл. за задгранични пътувания на водача, за да разкрие обективната истина относно валидността и истинността на представеното му СУМПС. Възприета е и правната квалификация на описаното деяние като основание за ангажиране на дисциплинарната отговорност на служителя – нарушение на чл.62, ал.6 от Инструкция № 8121з-749/2014 г., вр. чл.194, ал.2, т.1, предл.1-во ЗМВР, вр. чл.200, ал.1, т.15 ЗМВР - неизпълнение на разпоредбите на този закон и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове.

Видно от ръкописното отбелязване върху заповедта същата е връчена на жалбоподателя на 16.01.2023 г. Жалбата, по която е образувано настоящето производство от 30.10.2023 г. е подадена в срока по чл.149, ал.1 АПК, от легитимирано лице по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен съд съобразно чл.211 ЗМВР, поради което е допустима.

Разгледана по същество и при гореустановената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

В настоящето производство и съгласно чл.168, ал.1 вр. чл.146 АПК съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт, като прецени дали е издаден от компетентен орган и при спазване на установената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта на закона. Оспорената заповед е издадена от компетентен орган по смисъла на чл.204, т.3 ЗМВР. Същата е мотивирана от фактическа и правна страна и издадена във формата по чл.210, ал.1 ЗМВР, доколкото съдържа данни за извършителя; мястото, времето и обстоятелствата, при които е извършено нарушението; разпоредбите, които са нарушени, доказателствата, въз основа на които то е установено; правното основание и наказанието, което се налага; срока на наказанието.

Дисциплинарно наказание е наложено в 2-месечния срок по чл.195, ал.1 ЗМВР, който в случая тече от запознаване на ДНО на 24.11.2022 г. със справка рег. № 513р-113835 от 21.11.2022 г.

Дисциплинарното производство е образувано със Заповед № 513з-8231 от 26.09.2022 г. на директора на СДВР, с която на основание чл.205, ал.2 ЗМВР е разпоредена проверка на данните, посочени в Доклад рег. № 4575р-1768 от 31.08.2022 г. на Дирекция „Инспекторат“ на МВР. Представеното по делото копие от заповедта по чл.205, ал.2 ЗМВР съдържа отбелязване за запознаване на служителя с нея, с което е изпълнено изискването на чл.18, ал.1 от Инструкция № 8121з-877/2021 г., вкл. с правата му по чл. 205, ал. 3 и 5 и чл. 207, ал. 8 от ЗМВР, каквото е изричното писмено отбелязване в акта.

При запознаване със заповедта по чл.205, ал.2 от ЗМВР, на 05.10.2022 г. на служителя е връчена покана рег. № 513з-95323 от 03.10.2022 г. за даване на обяснения и възражения в тридневен срок. Служителят представил писмено сведение рег. №513р-99142 от 10.10.2022 г., в което посочил, че при проверка в РСОД – таблет на спрения на 24.05.2022 г. за проверка водач Г. С. представил СУМПС, издадено от Швейцария, което било в срока на валидност. Служителят не се усъмнил в истинността на представеното СУМПС, поради което не извършил допълнителни проверки. По разпореждане на ОДЧ връчил на С. призовка и изготвил докладна записка.

Служителят е запознат и със заключителната справка справка рег. № 513р-113835 от 21.11.2022 г., във връзка с която му е връчена покана рег. № 513р-118133 от 01.12.2022 г. за даване на допълнителни обяснения и възражения. К. К. не представил допълнителни сведения в предоставения му 24-часов срок, за което е приложим чл.206, ал.1, предл. последно ЗМВР – писмени сведения не са предоставени по причини, зависещи от самия служител. В преписката е приложен протокол рег. № 513р-520 от 03.01.2023 г. по описа на СДВР, удостоверяващ липсата на допълнителни обяснения покана рег. № 513р-118133 от 01.12.2022 г. Писмените обяснения на служителя са приети от ДНО по реда на чл.27, ал.3 от Инструкция рег. № 8121з-877/2021 г. за дисциплината и дисциплинарната практика в МВР (Инструкция рег. № 8121з-877/2021 г.), поради което процедурата по чл.206, ал.1 от ЗМВР е изпълнена законосъобразно. По изложените съображения съдът приема, че в хода на дисциплинарното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения – такива, които съществено са ограничили правото на защита на засегнатото лице или ако не бяха допуснати, органът би постановил акт в противен смисъл.

По материалната законосъобразност на заповедта:

На служителя е наложено дисциплинарно наказание за това, че на 24.05.2022г., при проверка на Г. С. като водач на МПС рег. [рег.номер на МПС] и на пътника в него, не е спазил разпоредбата на чл.62, ал.6 от Инструкция № 8121з-749/2014 г., според която „проверката на водачи и ППС задължително започва с извършването на справка по регистрационен номер на МПС и/или идентификационен номер на рама, данни за водача, валидност на СУМПС, и данни на пътуващите лица чрез РСОД, а когато РСОД е повредена, нарядът не разполага с такава или при друга невъзможност - чрез ОДЦ/ОДЧ. Справка за валидността на СУМПС, издадени от други държави - членки на ЕС, се извършва в системата "EUCARIS-RESPER" чрез РСОД или ОДЦ/ОДЧ“.

Тази редакция на нормата, цитирана и в оспорената заповед, е в сила от **01.11.2022 г.**, т.е. не е действаща и няма как да бъде нарушена към датата на извършване на нарушението на 24.05.2022 г. Към последната дата е действала редакция на нормата (в сила от 26.01.2021 г.), според която при установяване на невръчен електронен фиш на проверяваните лица полицейски орган отпечатва същия чрез мобилно печатащо устройство и предприема действия за връчването му. В аналогичен смисъл към датата на извършване на нарушението е разпоредбата на чл.62, ал.5 от Инструкция 8121з-749/2014 г. (в сила от 26.01.2021 г.), според която проверката

задължително започва с извършването на справка по регистрационен номер на МПС и данни за водача и пътуващите лица чрез РСОД, а когато РСОД е повредена или нарядът не разполага с такава - чрез ОДЦ/ОДЧ. Последната норма обаче не е посочена като нарушение в оспорената заповед.

Съдът приема, че изложеното е достатъчно да обоснове материална незаконосъобразност на оспорената заповед – абсолютно недопустимо е да се ангажира отговорност за нарушение на норма, който не е действаща към датата на извършване на вмененото нарушение. На по-силно основание това е относимо към санкционно производство за ангажиране на отговорността на уличено лице, на което следва да се предостави възможност да разбере повдигнатото му дисциплинарно обвинение и да организира защитата си срещу него.

Доколкото в акта и при описание на нарушението са цитирани и други закони и подзакони разпоредби, за пълнота на изложението следва да се изследва и тяхното приложение:

Според заповедта, К. К. не е констатирал, че С. е загубил придобитата правоспособност да управлява МПС по реда на чл.157, ал.4 от ЗДвП (като водач, на когото са отнети всички контролни точки) и не е възстановил правата си по реда на чл.157, ал.5 от ЗДвП - лице, което е загубило правоспособност да управлява МПС по реда на ал. 4, след като е върнало свидетелството си за управление, има право отново да бъде допуснато до изпит пред съответните органи за придобиване на такава правоспособност, но не по-рано от 6 месеца от датата, на която е върнато свидетелството.

В тази връзка обосновано наказаното лице се позовава на разпоредбата на чл.151а от ЗДвП, според която лицата, притежаващи свидетелство за управление, издадено от държава - членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или *от Конфедерация Швейцария*, могат да управляват МПС на територията на Република България при спазване на изискванията за минимална възраст за съответната категория, определени в [чл. 151](#). Съпоставката между чл.151а от ЗДвП и чл.151, ал.7 от ЗДвП, според който едно и също лице може да притежава *само едно* СУМПС, издадено от държава - членка на Европейския съюз, указва на законова празнота, която не може да бъде запълнена по реда на чл.46, ал.2 от Закона за нормативните актове. Изводът е, че ЗДвП предоставя възможност на български гражданин да управлява със СУМПС, издадено в Конфедерация Швейцария, независимо от изгубената и невъзстановена правоспособност в България.

Следва да се възприеме като почиваща на визираната законова разпоредба защитната теза на жалбоподателя, че при представено редовно от външна страна СУМПС, издадено от Швейцария, проверяващите служители не са имали основание да извършат допълнителни проверки. Не е спорно, че представеното СУМПС от Швейцария е било в срока на валидност по чл.150а, ал.1 от ЗДвП.

Според относимата към датата на извършване на нарушението редакция на чл.53 от Инstrukция 81213-749/2014 г. полицейските наряди по контрол на пътното движение своевременно докладват в ОДЦ/ОДЧ:

1. (изм. - ДВ, бр. 7 от 2021 г., в сила от 26.01.2021 г.) при констатиране на

престъпления и нарушения на обществения ред;

2. (изм. - ДВ, бр. 7 от 2021 г., в сила от 26.01.2021 г.) за извършване на проверка на МПС и на лица и за взетото отношение, когато РСОД е повредена или нарядът не разполага с такава;

3. при констатирани проблеми/неизправности по състоянието на пътната мрежа, създаващи опасност за живота и здравето на участниците в движението, като по възможност намясто предприемат мерки за отстраняването им.

В случая, служителят е изпълнил задължението си до докладва в ОДЦ, по негово разпореждане е връчил призовка на С. и изготвил докладна записка от 24.05.2022 г. относно установено лице, обявено за издирване. В нея К. изложил всички, констатирани при проверката на 24.05.2022 г. факти и обстоятелства – конкретно, че С. управлява със СУМПС № 003587283763 на Конфедерация Швейцария, което снимал на таблета по време на проверката. По изложените съображения съдът намира за необосновани мотивите на оспорената заповед, че „служителят е могъл да изготви докладна записка за извършване на последваща проверка или да бъде потърсено съдействието на дежурна оперативна група, която да проведе необходимите процесуални действия по установяване истинността на представеното СУМПС“. Напротив, служителят е изготвил докладна записка, посочил е чуждестранното СУМП, с което е изпълнил служебните си задължения, характерни за младши изпълнителска длъжност. Рутинното спиране на С. като водач на 24.05.2022 г. е отразено съгласно чл.58, ал.2 от Инструкция № 8121з-749/2014 г. - за спиране на ППС, когато водачът не е извършил нарушение на ЗДвП и няма данни по ал. 1, т. 3 или 4, служителят отразява това обстоятелство в РСОД.

Според показанията на свидетеля К. Л. А., който е бил в наряд с К. на 24.05.2022 г., на конкретната дата спрели автомобила, управляван от С., за рутинна проверка. Същият представил валидно свидетелство за управление от Швейцария. Тъй като при проверката чрез РСОД се установило, че лицето се издирва, било докладвано на ОДЧ и изготвена докладна записка, която описвала подробно случая. При рутинната проверка нищо не смутило служителите, защото представеното чуждестранно СУМПС било валидно. Валидността била проверена нагледно. Не били експерти и не били обучени за друга проверка на документа. При представено СУМПС, издадено от Швейцария не били задължени да правят допълнителни проверка извън РСОД, каквито например правели за граждани на Великобритания, които били в режим „три месеца“ – тях ги проверявали чрез друга справка, която я няма на таблета – граничен контрол, чрез ОДЧ. Според свидетеля, по системата EUCARIS-RESPER можело да се направи справка за валидността на чужде национални свидетелства, издадени от държави – членки на ЕС, но не и относно Швейцария. Таблетът не разполагал с достъп до тази система. За нея се пускало запитване – справка, но само в работно време и само до Главна дирекция „Национална полиция“. В ОДЧ на ОПП-СДВР, не само към момента на проверката, но и към момента на разпита, нямали достъп до тази система. Нямали задължение и инструкции, които да ги задължават при всяка една проверка на чуждестранно свидетелство, издадено от ЕС (Швейцария е приравнена по силата на чл.151а ЗДвП – бел.моя) задължително да правят

проверка в граничен контрол чрез ОДЧ. По инструкция такива справки се правели относно трети страни. В ОПП-СДВР не били провеждани специализирани обучения за установяване на конкретни белези и специфики – лично на него и колегата К.. Съдът кредитира свидетелските показания като такива на очевидец на процесната проверка, като логични и съответни на относимата нормативна уредба.

Въз основа на тях съдът приема, че към датата на проверката проверяващите служители не са разполагали с база данни, от която да проверят валидността на СУМПС, издадено от Конфедерация Швейцария, тъй като системата чрез таблета касаела единствено валидността на български документи за самоличност.

Свидетелските показания съответстват на служебно изискана от съда информация, предоставена от СДВР-ОПП с писмо рег. № 43330-20949/27.03.2023 г., според което „в предоставените РСОД-таблети за работа служителите не разполагат с достъп до системата EUCARIS-RESPER. Справка за граничен контрол, валидността на чуждестранни документи, както и правоспособност на лица с чуждестранни СУМПС се извършвала в ефир от служители на ОДЧ/ОДЦ. В зависимост от получената от ОДЧ/ОДЦ информация служителите действали по тяхно разпореждане“. В конкретния случай се установява, че тази процедура е спазена. К. е докладвал на ОДЧ относно факта, че лицето се издирва, по разпореждане на ОДЧ е връчил призовка на С. и е изготвил докладна записка.

Съдът кредитира свидетелските показания в частта, че извън информацията в РСОД, че лицето се издирва, рутинната проверка на С. не показала нарушения на ЗДвП, поради което служителите „не са взели отношение“, напр. чрез съставяне на АУАН. Същите са в съответствие с разпоредбата на чл.53 от Инструкция № 8121з-749/2014 г. (ред. към момента на нарушението) относно хипотезите, които се докладват в ОДЧ/ОДЦ. Дори да съществува заповед или друга вътрешноведомствена уредба в МВР относно задължението за докладване в ОДЧ/ОДЦ, то съдът намира същите за неотнормирани с оглед вменената отговорност по чл.194, ал.2, т.1, *предл.1-во ЗМВР* - неизпълнение на разпоредбите на този закон и на издадените въз основа на него *подзаконови* нормативни актове.

По нататък в оспорената заповед се твърди, че служителят не е извършил справка в АИС „Граничен контрол“ на лицето, с оглед установяване дали е условието за придобиване на правоспособност в Конфедерация Швейцария. В тази връзка относима конкретика се съдържа в Доклад рег. № 4575р-1768 от **31.08.2022** г. на Дирекция „Инспекторат“ на МВР, която обаче „удобно“ е пропусната при описание на нарушението в оспорения акт. В доклада е разяснено, че като български гражданин С. може да притежава СУМПС, издадено в Швейцария, в две хипотези: **1.** При подмяна на българско свидетелство в хипотезата на чл.151, ал.9 от ЗДвП или **2.** Придобиване на правоспособност в Швейцария. В първата хипотеза, статусът на българското СУМПС в РСОД следвало да е „невалиден“, а не „отнет“. За да е налице втората хипотеза, С. следвало да е променил обичайното си местопребиваване (да е живял повече от 185 дни при последните последователни 12 месеца) на територията на Швейцария, *което се*

проверява чрез справка в АИС „Граничен контрол“.

Съдът приема за безспорно в случая, че статусът на притежаваното от С. българско СУМПС в РСОД към момента на проверката е „отнет“, което се установява от писмените доказателства по делото (лицето е с отнета правоспособност по чл.157, ал.4 от ЗДвП, невъзстановена по чл.157, ал.5 от ЗДвП). По каква причина статусът не е бил „невалиден“ е ирелевантно и не е предмет на контрол в настоящето производство, тъй като тези обстоятелства не са възпроизведени в заповедта. Цитираният доклад е единственият документ, който пояснява *легалните* възможности за придобиване на швейцарско СУМПС и основанието да се направи проверка в АИС „Граничен контрол“. Тук е мястото да се отбележи, че подобна проверка не е изчерпателна, доколкото след 01.01.2007 г. българските граждани се ползват от правото на свобода на движение в Европейския съюз. Т.е. дори евентуална проверка в АИС „Граничен контрол“ не би довела до сигурен и категоричен извод за невъзможност лицето да е придобило правоспособност и СУМПС в Швейцария – какъвто категоричен и несъмнен извод е необходим за целите на настоящето санкционно производство.

Тук е мястото да се посочи липсата на задължение за служителя, уредено в законов или подзаконов нормативен акт, да се увери в неистинността на представен му документ, която проверка е различна от проверка на срока на неговата валидност. Проверката за истинност е експертна, изисква наличие на специфични знания и техника и не е сред задълженията по осъществяване на контрол на пътното движение по приложение на Инструкция № 8121з-749/2014 г.

По изложените съображения съдът приема, че за служителя не съществува задължение, уредено в законов или подзаконов нормативен акт с оглед вмененото нарушение по чл.194, ал.2, т.1, предл.1-во ЗМВР, да извърши проверка в АИС „Граничен контрол“, а дори и извършена такава не би мотивирала категоричен извод за липса на придобита правоспособност в Швейцария.

Посочените по-нататък в оспорената заповед факти и обстоятелства са изцяло хипотетични, както правилно отбелязва жалбоподателят в жалбата си до съда, плод на субективни логически връзки, които не могат да послужат за ангажиране на отговорността на служителя за нарушение по чл.194, ал.2, т.1, предл.1-во ЗМВР. Посочено е в заповедта: „Наличието на тези данни и представянето на чуждестранно СУМПС е следвало да *събуди подозрение* у полицейския служител и същият да положи *необходимите усилия*, за да изясни всички факти и обстоятелства с оглед изпълнението на служебните си задължения и реализирането на проверката в цялост. При наличие на тези първоначални данни и при положение, че служителят е разполагал с възможността и с достъпа до информация за задграничните пътувания на водача, за него е било възможно и задължително да провери редовността на представеното му чуждестранно СУМПС. Данните за липса на задгранични пътувания на С. в периода от 15.04.2021 г. до 15.06.2021 г. следвало да породят *съмнение* у проверяващия служител относно валидността и редовността на представения от водача документ за правоуправление и да предприеме *последващи действия по компетентност*“. Не е конкретизирано

в заповедта какви са „необходимите усилия“ и от къде произтича задължението за действие, какво включва извършване на „проверка в цялост“, какви са „последващите действия по компетентност“ и от къде произтича задължението за предприемането им. Както се установява, в тази част заповедта почива на оценъчни категории, които не притежават категорична яснота като „подозрение“, „съмнение“ „необходими усилия“, „последващи действия по компетентност“, имал е „възможност“. Освен, че не са конкретизирани до степен, достатъчна за ангажиране на утежняваща отговорност, то същите не следват от законов и подзаконов нормативен акт по смисъла на чл.194, ал.2, т.1, предл.1-во ЗМВР, още по-малко от посочената за нарушена норма на чл.62, ал.6 от Инструкция № 8121з-749/2014 г.

Визираните по-нататък в оспорената заповед факти и обстоятелства също са оценъчни и хипотетични: „Дори и да се приеме, че справката за задграничните пътувания на Г. К. С. е възможно да не е изчерпателна, то *служителят е могъл* да изготви докладна записка за извършване на последваща проверка или да бъде потърсено съдействието на дежурна оперативна група, която да проведе необходимите процесуални действия по установяване истинността на представеното СУМПС“. Както се посочи, в случая служителят е изготвил такава докладна записка, още повече, че в заповедта не се сочи от къде произтича законово или подзаконово задължение за служителя за изготвяне на докладна записка, но категорично не е поради неизпълнение на разпоредбата на чл.62, ал.6 от Инструкция № 8121з-749/2014 г.

Дисциплинарната отговорност не може да бъде ангажирана за действия, които служителят „би могъл да извърши“. Категорично не съществува задължение за служителя „в насока установяване истинността на представеното чуждестранно СУМПС“, поради което остава неясно защо „извършената проверка до голяма степен е формална, направена без изясняване на всички факти и обстоятелства по случая. Отново не е посочено законово или подзаконово задължение за действие при констатация в заповедта: „Липсата на каквото и да е поведение от страна на служителя на МВР в насока установяване истинността на представеното чуждестранно СУМПС правела извършената проверка до голяма степен формална, направена без изясняване на всички данни и обстоятелства по случая“. Още по-малко подобно поведение следва от посочената за нарушена норма на чл.62, ал.6 от Инструкция № 8121з-749/2014 г.

Хипотетични и оценъчни са и последващите мотиви на оспорения акт: „Проверката на данните за водача, съпоставката им с криминалистическите му регистрации, отнетата правоспособност и извършването на справка за задгранични пътувания *би имало за резултат* надлежно изпълнение на *вмененото от инструкцията* задължение и пълноценна реализация на проверка на свидетелството за управление, което *би имало за резултат констатиране на неистинността на представения документ, както и последващо преустановяване нарушението по ЗДвП на водача*. Предвид *нереализирането* на полицейските правомощия *в пълнота*, този дължим резултат е останал *нереализиран*, като на още по-силно основание не му е потърсена съответната наказателна отговорност във връзка с неистинското СУМПС“. За съда остава да преповтори съждението си, че подобни

хипотетични и оценъчни задължения не следват от посочената за нарушена норма на чл.62, ал.6 от Инструкция № 81213-749/2014 г., в редакция към 01.11.2022 г.

Съдът приема, че към момента на проверката на 24.05.2022 г. С. е бил правоспособен водач въз основа на представеното швейцарско СУМПС. Установяване на неговата истинност не е в правомощията на изпълнителската полицейска длъжност. Валидността на СУМПС по смисъла на чл.150а от ЗДвП е проверена чрез представения документ, който на външен вид бил идентичен с българския документ и не събудил подозренията на проверяващите.

Тук е мястото да се посочи, че установените от проверяващите идентични случаи в продължение на няколко месеца при рутинни проверки на водача Г. С., при които полицейските служители не са взели отношение и съставили документи, са ясно указание за пропуски при инструктиране на полицейските служители по приложение на законовите и подзаконовите нормативни актове, както правилно е отбелязано в докладна записка рег. №4575р-2070 от 03.10.2022 г. на директора на дирекция „Инспекторат“ – МВР, но не и на конкретни нарушения на законови и подзаконовите нормативни актове по смисъла на вменената за нарушена норма на чл.194, ал.2, т.1, предл.1-во ЗМВР. Решението за разстановката на силите за контрол на пътното движение се оформя писмено в заповеди ([приложение № 2](#)) на директорите на СДВР/ОДМВР и на началниците на районни управления в ОДМВР (чл.18, ал.1 от Инструкция № 81213-749/2014 г.). Редът за осъществяване на контрол по изпълнението на контрол на пътното движение се урежда в заповедите по ал.1 (чл.18, ал.5 от Инструкция № 81213-749/2014 г.), което също е указание, че евентуални пропуски в случая не се дължат на неизпълнение на законови и подзаконовите разпоредби от изпълнителски длъжности в МВР по смисъла на чл.194, ал.2, т.1, предл.1-во ЗМВР.

По изложените съображения съдът приема, че оспорената заповед е издадена при неправилно приложение на материалния закон – самостоятелно отменително основание почл.146, т.5 от АПК, поради което и съгласно чл.172, ал.2 от АПК следва да бъде отменена.

Общите разпоредби на чл.6, ал.1-5 от АПК уреждат принципа на съразмерност и предоставят правна уредба на противоречието на между частен и обществен интерес. Принципно, административните органи действат в рамките на правомощията си, установени от закона (чл.4, ал.1 от АПК), за целите, на основанията и по реда, установени от закона (чл.4, ал.2 от АПК), като се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел (чл.6, ал.5 от АПК) и упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо (чл.6, ал.1 от АПК). Съотношението между общ и частен интерес е уредено в чл.6, ал.2 АПК, а именно административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава.

Съгласно чл.4, ал.2 от Инструкция № 81213-877/2021 г. дисциплинарните наказания се налагат с цел да се въздейства възпитателно и превантивно на извършителя на дисциплинарното нарушение и на останалите служители. При липса на дисциплинарно нарушение, наложеното дисциплинарно наказание,

макар и при легитимен обществен интерес да се ангажира отговорността на нарушителя С., не оправдава целта на наложената на полицейския служител утежняваща мярка. Ето защо същата е несъответна на преследваната цел – отменително основание по чл.146, т.5 от АПК.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателя следва да се присъдят сторените разноски за държавна такса в размер на 10 лв. и за адвокатско възнаграждение в размер на 800 лв. Към момента на сключване на договора за правна защита и съдействие с адв. Г. В., който служи за разписка за реално плащане на сумата, от 18.01.2023 г. размерът на минималното възнаграждение по дела по ЗМВР е 750 лв. съгласно чл.8, ал.2, т.3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Договореният е заплатен размер от 800 лв. е близък до минималния и напълно съответства на фактическата и правна сложност на спора.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - С. град, I-во отделение, 69-и състав,

Р Е Ш Е Н И Е :

ОТМЕНЯ по жалба на К. М. К., ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] и със съдебен адрес [населено място], [улица], чрез адв. Г. В., Заповед рег. № 513з-152 от 09.01.2023 г. на директора на СДВР, с която на основание чл.194, ал.2, т.1, чл.197, ал.1, т.3, вр. чл.200, ал.1, т.15 ЗМВР му е наложено дисциплинарно наказание „порицание” за срок от шест месеца.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на К. М. К., ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] на основание чл.143, ал.1 АПК разноски в размер на 810 лв.

Решението не подлежи на обжалване съгласно чл.211 ЗМВР.

СЪДИЯ: